

Pedagogisch beleidsplan

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van BSO Ballie's kinderopvang en gezinsondersteuning. Om onze missie en de pedagogische visie te schrijven is inspiratie gezocht uit ervaringen van mijzelf en mijn man in onze rol als ouders. Onze kijk op hoe we met elkaar omgaan en onze ervaringen als verpleegkundige in de zorg, hebben hier aan bij gedragen. Er is ook aandacht geweest voor literatuur en er is studie gedaan naar collega aanbieders in de kinderopvang.

De Wet Kinderopvang stelt dat er een beschrijving is van de wijze waarop de emotionele veiligheid van kinderen wordt gewaarborgd, de mogelijkheden voor kinderen tot de ontwikkeling van hun persoonlijke -en sociale competentie, en de wijze waarop de overdracht van normen en waarden aan kinderen plaatsvindt. Daarnaast is in dit beleidsplan aandacht besteed aan de werkwijze, de maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroepen en het activiteiten aanbod.

Met het op schrift stellen van de missie en de pedagogische visie uitgewerkt in uitgangspunten streven we kwaliteit na. Het maakt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en versterkt de professionaliteit. Het Pedagogisch Beleidsplan biedt grove kaders die richting geven aan het concrete handelen in de dagelijkse praktijk. Daarbij kan het niet anders zijn dan dat er altijd sprake is van een intentie; de dagelijkse praktijk vraagt om aanpassing aan de specifieke situatie van een bepaald moment.

Dit pedagogisch beleidsplan wordt nader uitgewerkt in een pedagogisch werkboek. Hierin staat beschreven hoe er concreet gewerkt wordt op basis van het Pedagogisch Beleidsplan. Het Pedagogisch Beleidsplan geeft leidsters richting en houvast bij hun werk en biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurd.

Wanneer we over *het kind* schrijven, gebruiken we de mannelijke vorm. We bedoelen dan zowel meisjes als jongens. Andersom spreken we over *leidster*, waarmee ook haar mannelijke collega wordt bedoeld. Als we schrijven over de *ouder(s)*, bedoelen we ook de verzorger(s) van het kind.

Iedereen heeft andere opvattingen over en ervaringen met opvoeden. Daarom vinden wij het belangrijk dat u weet hoe wij over opvoeden denken en dat wij respect tonen voor verschillende opvattingen. We hebben onze missie beschreven en onze pedagogische visie uitgewerkt in zes uitgangspunten.

Marjon Bal-Burger
Directrice Ballie's Kinderopvang en Gezinsondersteuning

Inhoudsopgave

Voorwoord

Inhoudsopgave

1. Missie
2. Pedagogische visie
3. Waarden en normen
4. Ontwikkelschets van het basisschoolkind
5. Opbouw van de groep
6. Veiligheid
7. Oudercommissie
8. Wenprocedure
9. Leeftijd en spel(en)
10. Binnenspelen
11. Buitenspelen
12. Rust en activiteiten
13. Ruimte en activiteiten
14. Verjaardagen & feesten
15. Extra opvang en ruildagen
16. Privacystatement

Nawoord

1. Missie

Bij BSO Ballie's richten wij ons met kinderopvang en gezinsondersteuning op ouders/ verzorgers en kinderen in Harmelen en omgeving. Vanuit ons streven naar kwaliteit, hebben wij de ambitie bij te dragen aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen en ouders. Dit doen wij met een breed pakket aan diensten, afgestemd op de wensen van ouders en kinderen. In een notendop laat dit streven zich vertalen in onze missie:

'BSO Ballie's biedt toonaangevende kinderopvang en gezinsondersteuning met optimale kwaliteit, naar de wens van de ouders en kinderen en succes voor de onderneming, in een sfeer van waardering en respect'

Toonaangevende kinderopvang en gezinsondersteuning zijn we door:

- De wensen van de ouders en kinderen als ons uitgangspunt te stellen. Wat heeft een gezin nodig om goed te functioneren en daar de service voor te leveren.
- Flexibel te zijn en mee te denken met het gezin.
- De mogelijkheid aan te bieden om op de opvang een gezonde en gevarieerde avondmaaltijd te nuttigen en de mogelijkheid bieden om kinderen thuis te brengen.
- Kinderen op hun opvangdag naar hun sportclub te brengen en op te halen, indien gewenst.
- Een individueel kindplan te maken. Bij bijzonderheden wordt dit ook met de ouders besproken en vastgelegd in een aanvullend afsprakenblad.
- Er een verpleegkundige werkzaam is bij BSO Ballie's en het professionele team heeft de voorgeschreven diploma's om het vak uit te oefenen.
- Bewegingsgericht te werken met veel buiten speelmogelijkheden.

BSO Ballie's biedt kinderopvang aan kinderen van vier tot ongeveer twaalf jaar (basisschoolleeftijd). Tijdens de 40 schoolweken is er buitenschoolse opvang en hele dagen opvang in de 12 weken vakantie. De vakantieweken worden door de gemeente aangegeven. Ook houdt de opvang rekening met de studiedagen van de scholen en zal op deze dagen de openingstijden verruimen, mocht dat nodig zijn.

Door de kwaliteit continu te verbeteren geeft BSO Ballie's betekenis aan deze missie. We streven ernaar dat alle betrokkenen onze kwaliteit ervaren en zich welkom voelen.

Als ondernemer gedragen wij ons betrouwbaar. Wij komen onze afspraken na.

Door winstgevend te ondernemen kunnen wij continu investeren in het verwezenlijken van onze ambities.

Er wordt veel zorg besteed aan de manier waarop de kinderen worden opgevangen. Deze zorg is mede gericht op de sfeer in de groep: we willen dat de kinderen met plezier naar BSO Ballie's komen. De basishouding van de leiding wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor elk kind, individueel en in de groep.

2. Pedagogische visie

Iedereen heeft andere opvattingen over en ervaringen met opvoeden. Daarom vinden wij het belangrijk dat u weet hoe wij over opvoeden denken en dat wij respect tonen voor verschillende opvattingen. We hebben onze pedagogische visie beschreven in de volgende zes uitgangspunten.

1. Bijna Thuis

BSO Ballie's biedt een veilig en gezellig onderkomen voor de kinderen, waarbij je het gevoel hebt bijna thuis te zijn. In onze visie is het bij BSO Ballie's geen verlengde schooldag, maar een plek waar kinderen hun vrije tijd genieten.

2. Iedereen is welkom

We streven naar een sfeer waarin alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, zich thuis voelen, volwassenen en kinderen treden elkaar met openheid, respect en waardering tegemoet.

Vanzelfsprekend zijn alle kinderen welkom, ongeacht hun eigenaardigheid, etniciteit en levensbeschouwing. Ieder kind wordt benaderd met een open en geïnteresseerde houding. Het respectvol omgaan met elkaar heeft betrekking op de kinderen, collega's onderling en natuurlijk ook op de ouders. We streven ernaar elkaar zonder vooroordelen tegemoet te treden, maar we zijn ons ervan bewust dat iedereen vanuit zijn eigen achtergrond en ervaring, een eigen manier van kijken heeft. Het is belangrijk dat we goed naar elkaar luisteren, openstaan voor ieders eigenheid, mogelijkheden en ideeën. De tijd waarin we leven en de cultuur waar we deel uit maken, evenals het sociale milieu waarin we zijn opgegroeid of waarin we leven, alsook onze levensomstandigheden, bepalen sterk onze ideeën en visie over het opvoeden. Het kind is in interactie met die omgevingsfactoren. Opvoeden is stimulans geven aan die interactie en dat op zo'n manier, dat het kind weerbaar en zelfstandig wordt en actief kan deel nemen aan die maatschappij. Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uit maken.

3. Ieder kind is uniek

Voorop staat dat een kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind. De rol van de volwassenen is er op gericht om het kind te ondersteunen, een duwtje in de rug te geven en zijn (zelf)vertrouwen te stimuleren, zodat hij zelfstandig door het leven leert gaan.

Een kind wordt geboren met een bepaalde aanleg en eigenheid. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Daarnaast staat een kind erg open voor alles om zich heen en is daarom door de omgeving sterk te beïnvloeden.

Kinderen ontwikkelen zich in belangrijke mate zelf, ze zijn de motor van hun eigen ontwikkeling maar ze hebben daar wel wat bij nodig. Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen, in zichzelf en in anderen.

De ondersteuning die een kind nodig heeft, verandert naarmate hij groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer zelf ondernemen. Het is dan belangrijk dat volwassenen ruimte geven voor de ontdekkingsdrang van het kind en inspelen op zijn steeds

groter wordende behoefte aan informatie. Het is voor kinderen van belang dat volwassenen de inhoud van hun ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind. De leidsters van de buitenschoolse opvang zijn deskundig op het gebied van de opvoeding en verzorging van kinderen. Zij zorgen voor een breed en gevarieerd aanbod van activiteiten waarin elk kind van de groep gerespecteerd wordt.

4.Saamhorigheid

We hechten aan een klimaat van saamhorigheid in de groep waar ieder kind en volwassene waardering krijgt en het recht heeft zichzelf te zijn.

De volwassenen hebben aandacht voor en reageren gevoelig op de signalen van alle kinderen. We stimuleren de kinderen aandacht voor elkaar te hebben door zelf belangstellend te zijn. We vragen aandacht voor kinderen die dat zelf minder goed kunnen.

Het groepsgevoel wordt ook versterkt door samen dingen te ondernemen en kinderen te betrekken bij (het voorbereiden van) activiteiten. Dat kunnen knutselactiviteiten zijn, maar ook uitstapjes of feesten. Het samen toeleven naar en beleven van 'leuke dingen' helpt mee aan het positieve gevoel deel uit te maken van de groep.

Door het samen spelen in de groep leren de kinderen spelenderwijs samenwerken met anderen en het maken van afspraken. Ook worden de kinderen gestimuleerd in hun zelfstandigheid door zoveel mogelijk zelf een oplossing te zoeken voor eventuele problemen.

Onder saamhorigheid verstaan wij ook het hebben van vaste leidsters. We streven ernaar dat de kinderen dagelijks door dezelfde leidster worden opgehaald uit school.

Om het voor kinderen en ouders duidelijk te maken, hangt er in de kantine een bord met foto's van de leidsters die op die dag aanwezig zijn.

5.Kwaliteit en tevredenheid

Wij denken steeds na over de kwaliteit van ons handelen, van de ruimtes, van het aanbod in activiteiten en diensten, met het doel dat zowel kinderen en ouders als ook het personeel tevreden is.

Kwaliteit begint bij onze leidsters: zij zijn competent en vaardig, voelen zich prettig bij onze organisatie en krijgen voldoende ruimte zich te ontwikkelen. BSO Ballie's werkt daarom alleen met gediplomeerde leidsters volgens de CAO kinderopvang. De leidsters hebben allemaal een bewijs van goed gedrag in bezit. Daarnaast komt onze kwaliteit tot uitdrukking in de manier waarop wij werken. Onze werkprocessen voldoen aan hoge kwaliteitsnormen en alle werknemers zijn op de hoogte van het pedagogisch beleidsplan. De kwaliteit wordt continu geëvalueerd door het actief luisteren naar elkaar en de ouders en het kind, het inventariseren en analyseren van klachten en het afnemen van tevredenheidsonderzoeken onder ouders en kinderen en medewerkers.

BSO Ballie's voert een actief opleidings- en scholingsbeleid en hecht veel waarde aan een stimulerend werkklimaat. Wij hebben de status als erkend leerbedrijf, welke is uitgegeven door het kenniscentrum SBB. Op de locatie en op ons kantoor bieden wij plaats aan een stagiaire en op

de locatie THOR bieden we een opleidingsplaats voor een leerling. Bij ons zijn de stagiaires altijd boventallig. Zij volgen de beroepsopleidende leerweg, afgekort als bol. De leerling wordt boventallig ingewerkt, maar kan na het behalen van deelkwalificaties met een aantal weken zelfstandig te werk gaan. Zij bespreekt haar bevindingen in een wekelijks gesprek met haar vaste begeleider en heeft een vaste tijd in ons wekelijks werkoverleg. Zij volgen de beroepsbegeleidende leerweg, ook wel de BBL-opleiding genoemd. Zij krijgen een arbeidsovereenkomst met BSO Ballie's.

6. Samen met ouders

BSO Ballie's wil graag een zo goed mogelijke dienstverlening leveren aan en samenwerking met de ouders.

De specialiteit van deze onderneming is dat BSO Ballie's de wensen van de ouders als uitgangspunt neemt en daarbij service wil leveren ter ondersteuning van het gezin. Zodat ouders zich persoonlijk kunnen ontwikkelen en bijvoorbeeld een studie kunnen volgen of zich kunnen inzetten door (vrijwilligers)werk in onze maatschappij, In de wetenschap dat hun kinderen in goede handen zijn.

Het beleid ten aanzien van de ouders is meer dan alleen het delen van de opvoedingsverantwoordelijkheid. Uiteraard neemt de afstemming van de zorg en het pedagogisch handelen een belangrijke plaats in. Ouders willen zich verzekerd weten van een plaats waar hun kind zich vooral beschermd, gewaardeerd en plezierig voelt. De kwaliteit van de begeleiding, dan wel het welzijn van een kind tijdens de opvang is in sterke mate afhankelijk van de relatie tussen de ouders en de leiding.

In dit Pedagogisch Beleidsplan kan BSO Ballie's alleen haar aandeel daarin beschrijven. Het hangt van het vertrouwen tussen de ouders en de leiding af, of ouders bereid zijn mededelingen te doen over de thuissituatie. Kinderen, waarvan de ouder problemen heeft, bijvoorbeeld op het relationele, financiële of medische vlak, zullen de eventuele spanningen die dit met zich meebrengt, wellicht meenemen naar de kinderopvang. Wanneer de leiding op de hoogte is van een probleem in de thuissituatie, zullen de leidsters extra alert reageren op een kind. Bijpassend, mogelijk afwijkend gedrag zal worden begrepen en het kind zal hierin begeleiding krijgen.

Voorafgaand aan de plaatsing vindt overleg plaats tussen leiding en ouders over de waarden en normen die beide partijen in dit kader hanteren en hoe een kind begeleid zal worden. Met de ouders vindt regelmatig overleg plaats over het welzijn van hun kind(eren). Zeker ook op het moment dat of de ouders of de leiding zich zorgen maken over de ontwikkeling van het kind en er extra begeleiding nodig is.

Een goede uitwisseling over het kind is voor de leiding erg belangrijk. De leiding kan mede hierdoor het welzijn en gedrag van het kind afleiden. Ouders bepalen uiteraard zelf de grens met betrekking tot datgene dat zij aan de leiding willen doorgeven. Aan de andere kant wil de leiding graag dat de kwaliteit van de relatie met de ouders ertoe leidt dat ouders de leiding inzicht willen geven in privéomstandigheden die het functioneren van het kind bij BSO Ballie's kunnen beïnvloeden. Vanuit een dergelijke open relatie is ook terugkoppeling van de ontwikkeling van het kind bij BSO Ballie's naar de ouders gemakkelijker. Ouders kunnen de leiding altijd advies geven en om advies vragen betreffende de begeleiding en de opvoeding van hun kind.

3. Waarden en normen

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van de kinderen voortdurend een rol.

Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; ze veranderen in de loop van de tijd en variëren van samenleving tot samenleving.

Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen. Zo is bijvoorbeeld de norm behorende bij de waarde 'respect hebben voor elkaar', dat pesten, schelden en slaan niet worden toegestaan.

Visie op het opvoeden met de verschillen in waarden en normen

Nederland heeft een samenleving die bestaat uit mensen met verschillende culturele achtergronden. Dit toont zich in verschillen in levensovertuiging, geloof, gezinssamenstelling, afkomst uit stad, platteland of buitenland. Leren omgaan met deze samenleving betekent dat kinderen moeten leren met deze verschillen tussen mensen om te gaan.

De leiding zal binnen het team en met de ouders bespreken hoe in de praktijk omgegaan zal worden met verschillen in waarden en normen. Dit houdt geen aanpassen in, maar inpassen. Dat geldt voor ouders en leiding en dat is een wederzijds proces. De leiding zal individueel en als team de eigen waarden en normen over opvoeding steeds ter discussie stellen, om daarmee inzicht te krijgen in het eigen gedrag en opvattingen en de eventuele vooroordelen die daarmee samenhangen in relatie tot andere culturen.

Een pedagogisch verantwoorde opvang die in het verlengde staat van de thuissituatie, vergt goed overleg met de ouders. Openheid en wederzijds respect staan daarin centraal. Andere ideeën over opvoeding moeten bespreekbaar zijn en leiding en ouders kunnen zo leren met de verschillen om te gaan en oog te hebben voor overeenkomsten.

4. Ontwikkeling van het basisschoolkind

Voor de diverse leeftijdsgroepen 4 -7 jaar, 7 - 11 jaar en 10 tot 15 jaar geven we hier een korte schets van de ontwikkeling van kinderen. Op het gebied van lichamelijke ontwikkeling, de verstandelijke, sociale ontwikkeling en emotionele ontwikkeling.

De ontwikkelschetsen zijn in feite profielschetsen van het gemiddelde van een bepaalde leeftijdsgroep. Daardoor is de gebruikswaarde beperkt. In de praktijk vragen deze profielschetsen om nadere invulling en differentiatie, omdat kinderen nu eenmaal grote verschillen vertonen in rijping, leeftijd en milieu. Naarmate de kinderen ouder worden, zien we deze verschillen vaak toenemen.

Meer specifieke informatie krijgen we door de achtergronden van ieder kind te leren kennen. En door de ontwikkeling van de kinderen op dit terrein goed te volgen, mede door het vast te leggen in het begeleidingsplan.

4 - 7 jaar

Lichamelijke ontwikkeling

- Steeds verbeterd evenwichtsgevoel en oog-hand-coördinatie. Activiteiten als klimrekken, bomen klimmen, glijbanen, fietsen, gooien, vangen, hinkelen, balletje trappen, springen, tekenen, schilderen, kleien zijn populair.
- De kinderen hebben behoefte aan avontuur en mogelijkheden om deze vaardigheden te oefenen.
- Ze gaan steeds meer details zien. Let maar eens op hun tekeningen.

Verstandelijke ontwikkeling

- Taal. Hun woordenschat neemt toe. Ze hebben veel gevoel voor de betekenis van woorden. Dit is belangrijk. Zo kunnen ze beter hun emoties uitdrukken en vertellen wat ze weten en beleefd hebben.
- Ze zijn ontzettend nieuwsgierig. Ze kunnen heel veel informatie in zich op nemen. Die informatie krijgen ze door dingen uit te proberen en aan te raken, maar ook door heel veel vragen te stellen.
- Concentratievermogen neemt snel toe. Ze beginnen met lezen en schrijven en kunnen al aardig tellen.
- Ze leren al spelend steeds meer over allerlei begrippen: groot-klein, meer-minder, lang-kort, veel-weinig, enzovoorts.

Sociale ontwikkeling

- Het kind heeft de overgang naar de basisschool achter de rug. Het kan zich nu redden in een grote groep en kan zich houden aan een groot aantal vaste regels.
- Het kind heeft steeds meer door dat er nog allerlei andere mensen zijn die ook van alles vinden en willen. Ze gaan meer in groepsverband spelen, en houden steeds meer rekening met groepsgenootjes.
- Samen spelen ze rollen uit de 'grote mensenwereld'.
- De kinderen kunnen omgaan met verboden, en beseffen het verschil tussen goed en kwaad. Het voorbeeld van anderen is heel belangrijk.

Emotionele ontwikkeling

- De 5 - 7 jarige heeft het besef dat hij iemand is met een eigen identiteit, en wil nu weten hoe alles verder 'in elkaar steekt'. Hij houdt zich bezig met zijn eigen en andermans lichaam, maakt zich bezorgd (gewond raken, dood gaan).
- Hij ontdekt verschil tussen jongens en meisjes. Voor de seksuele ontwikkeling spelen deze jaren een grote rol. Jongens identificeren zich aanvankelijk het meest met hun vader en - wanneer zij ouder worden - met hun vriendjes. Meisjes imiteren vooral hun moeder, en later andere meisjes.
- Ze leven in een wereld vol mogelijkheden en ontdekkingen. Ondanks de toename van het zelfvertrouwen is er een grote behoefte aan zelfbevestiging, prijzende woorden, goedkeuring, geruststelling, en troost.

- De uitdrukkingsvaardigheden nemen toe; niet alleen via taal, maar ook door tekenen, schilderen, zingen, toneel spelen, muziek en andere handvaardigheden.
- Fantasie is groot. Het richt zich meer op de realiteit. De werkelijkheid wordt zakelijker bekeken. Minder fantastische verklaringen voor allerlei dagelijkse verschijnselen.

7 - 11 jaar

Lichamelijke ontwikkeling

- Motorische ontwikkeling wordt steeds nauwkeuriger. De kinderen worden sterker, leniger, behendiger, en hebben een beter evenwichtsgevoel. Ze willen veel bewegen, oefenen, en vaardigheden leren.
- Er zijn grote verschillen tussen de jongste en de oudste kinderen van de groep.
- Tot tien jaar loopt de ontwikkeling van jongens en meisjes bijna gelijk, daarna gaat het bij de meisjes ineens veel sneller.
- De fijne motoriek is nu goed ontwikkeld, allerlei technieken worden beoefend: haken, breien, techno-lego, enzovoorts.
- Er is een niet te stuiten behoefte aan bewegen.

Verstandelijke ontwikkeling

- Lezen en schrijven worden in deze periode geleerd. Hierdoor neemt de taalontwikkeling ineens toe. Ze kunnen zich beter uiten, vinden het leuk om allerlei dingen te vertellen. De betekenis van tekenen als uitingsvorm neemt wat af.
- Nu begint het logisch denken. Het vermogen om verbanden te leggen neemt toe. Ze kunnen zich de dingen voorstellen zonder het concreet te hoeven zien.
- Ze leren door te herhalen.

Sociale ontwikkeling

- Samen spelen wordt belangrijk. De jongste moeten dit nog echt leren, maar dat gaat snel beter.
- Vriendjes hebben staat centraal. De jongste hebben veel lossere contacten, de ouderen hebben echte vriendenclubjes.
- Kinderen tot deze leeftijd spelen vaak zonder regels of met een aantal zeer eenvoudige. De 7-11 jarigen vinden het heerlijk om een spel te spelen met spelregels. Tot tien jaar houden ze zich er streng aan voor wat betreft anderen, maar voor zichzelf nemen ze het niet zo nauw.
- De houding ten opzichte van goed en kwaad verandert van absoluut zwart-wit naar het meewegen van omstandigheden.

Emotionele ontwikkeling

- De kinderen hebben een eigen geweten; zij handelen daar naar uit eigen overtuiging.

- Leeft de 5 - 7 jarige nog in zijn eigen wereldje, rond de zeven jaar is het kind minder egocentrisch. Ze beginnen de wereld wat realistischer te zien, en maken onderscheid tussen werkelijkheid en fantasie.
- De band met thuis is een belangrijke basis van waaruit ze zich verder ontplooiën. De wereld in, op naar zelfstandigheid. Kenmerkend is bijvoorbeeld dat een kind dat even thuis aankomt om te zeggen dat hij gaat spelen. Even stiekem kijken of ze wel thuis zijn.
- Het kind kan beter praten over zijn gevoelens. Hij kan aangeven wat hem dwars zit, en een verklaring geven voor zijn gedrag.

10 - 15 jaar

Lichamelijke ontwikkeling

- Vanaf het twaalfde jaar start ook bij jongens de groeispurt. Ongeveer twee jaar na de start van deze groeispurt is de eerste menstruatie of zaadlozing, het begin van de puberteit. De verschillen zijn enorm, sommige zijn nog echt kind, anderen zijn al hele tieners.
- De lichamelijke veranderingen - inclusief de ontwikkeling van de geslachtsorganen - vergroten de verschillen tussen jongens en meisjes.
- De spieren zijn sterker geworden en zolang de groeispurt, met alle slungelachtige bewegingen van dien, nog niet is begonnen, kunnen de 11-15 jarigen enorm veel presteren. Ze zijn lenig, behendig, snel, en kunnen goed samen spelen.

Verstandelijke ontwikkeling

- Het doen van uitvindingen boeit enorm. Ze hebben een brede interesse.
- Ze leren problemen te beredeneren en kunnen aangeven wat oorzaken of beweegredenen zijn.
- Het geheugen is enorm, tevens door het vermogen om de informatie systematisch in categorieën op te slaan.
- Ontwikkeling van het vermogen tot abstract denken, hij kan dingen theoretisch begrijpen en opbouwen.

Sociale ontwikkeling

- Vriendenclubs staan centraal. Het vermogen om samen te werken is groot. Ze oefenen binnen de groep wat kan, wat mag, wat ze kunnen, enzovoorts.
- Samenspel is goed mogelijk. Tactieken in teamspelen worden vanzelf ontwikkeld. Ze passen de spelregels gewetensvol toe, en houden zich er ook zelf aan.
- Ze benaderen anderen vanuit intuïtie, en houden bij conflicten rekening met de belangen van anderen.
- Ze worden zelfstandiger. Komen verder van thuis af te staan, maar hebben waardering en acceptatie van hun vrienden hard nodig. Vooral bij de pubers neemt deze behoefte steeds meer toe.

Emotionele ontwikkeling

- De 11-15 jarige wil zich waarmaken. Dit duidt op versterking van het ik. Hij wil iemand zijn. Het is de leeftijd, waarop je daarvoor een hoge prijs wilt betalen. Ze willen erbij horen. Hebben er veel voor over om bij de groep te horen.
- Ze hebben een brede interesse.
- Ze kunnen goed verwoorden wat ze ergens van vinden. Over zichzelf praten vinden ze leuk en moeilijk tegelijk.

Om de kinderen in de genoemde ontwikkelingsfase bij te staan, biedt de leidster op diverse manieren ondersteuning aan de kinderen:

Emotioneel ondersteunen

Laten merken dat je betrokken bent bij wat kinderen beleven, voelen en ervaren.

De leidster biedt emotionele ondersteuning door bijvoorbeeld te troosten als het kind verdriet heeft, oogcontact te maken, toe te lachen, belangstelling te tonen, uit te lokken, aan te moedigen en te prijzen. Kinderen kunnen ook door de contacten met andere kinderen emotionele ondersteuning ervaren.

Respect voor autonomie

Ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen, en hier positief op ingaan.

De leidster respecteert de autonomie van het kind door hem zo veel mogelijk gelegenheid te geven om zelf op onderzoek uit te gaan en hem te respecteren in wie hij is, in wat hij zelf onderneemt en in de keuzes die hij maakt.

De indeling van de ruimte en het programma hebben ook invloed op de mogelijkheden voor kinderen om autonomie en competentie te ervaren.

Structuur bieden en grenzen stellen

Houvast geven door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen.

Kinderen ruimte geven om zelf dingen te doen betekent natuurlijk niet dat kinderen alles mogen. Regels zijn nodig omdat kinderen met elkaar de ruimte gebruiken. De regels zijn voor de kinderen duidelijk. Kinderen proberen grenzen af te tasten en te overschrijden om te weten wat de gevolgen zijn. Met de regels stel je een duidelijke grens, zoals agressie of dreigen met agressie direct wordt aangepakt door de leidsters. Zij zien er op toe dat het een veilige plek is voor de kinderen.

Informatie en uitleg geven

Vragen serieus nemen en aansluiten bij de behoefte, het niveau en de belevingswereld van de kinderen.

Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen. Bij het geven van informatie en uitleg is het belangrijk om ervoor te zorgen dat het geen eenrichtingsverkeer wordt: de leidster vertelt, het kind luistert.

5. Opbouw van de groep

Bij BSO Ballie's is plaats voor 30 kinderen per dag. De kinderen zijn in de basisschoolleeftijd van 4 tot met ongeveer 12 jaar. We houden ons aan het leidster-kindratio van 1 leidster op 10 kinderen.

De kinderen binnen de buitenschoolse opvang variëren enorm in leeftijd. Dit leeftijdsverschil heeft een aantal voordelen:

- Jonge kinderen leren van de oudere kinderen en de oudere kinderen ontwikkelen zorgzaamheid voor de jongste;
- Kinderen nemen deel aan activiteiten die passen bij hun interesses en ontwikkelingsniveau.

Er zijn ook nadelen aan het grote leeftijdsverschil. De jonge kinderen kunnen het spel van de oudere kinderen storen of de oudere kinderen kunnen te overheersend zijn in de groep.

De leidsters zorgen er voor dat iedereen voldoende ruimte krijgt. Bij het activiteiteenaanbod wordt rekening gehouden met het leeftijdsverschil door bijvoorbeeld twee verschillende activiteiten aan te bieden. Zo gebruiken bijvoorbeeld jonge kinderen graag hun fantasie in het spel en leren juist oudere kinderen graag een spel a.d.h.v. de regels en tactieken. Bij het eten en drinken vergroten we de zelfstandigheid van de grotere kinderen door hen de mogelijkheid te geven om zelf hun crackers te smeren en drinken in te schenken.

Een basisgroep is een vaste groep waarin de kinderen van de buitenschoolse opvang zijn ingedeeld. De basisgroep is niet gekoppeld aan een fysieke ruimte. Meerdere basisgroepen kunnen zodoende samen in een grote ruimte vertoeven, mits het totaal aantal vierkante meters dat beschikbaar is, toereikend is. (*bron: toetsingskader buitenschoolse opvang, GGD Nederland)

De beschikbare ruimtes en aangeboden activiteiten door het team, maakt dat kinderen op natuurlijke wijze in groepjes opsplitsen voor sport en spel, creativiteit, natuuractiviteiten of bijvoorbeeld meehelpen in de keuken.

6. Veiligheid kinderopvang

Het is belangrijk dat kinderopvang een veilige omgeving biedt. Medewerkers van een kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, gastouderbureau of buitenschoolse opvang worden voortdurend gecontroleerd op strafbare feiten (continue screening). Er moet altijd een volwassene meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Werknemers in de kinderopvang hebben een meldplicht bij aanwijzingen dat een collega geweld tegen een kind gebruikt.

Alle medewerkers in de kinderopvang moeten een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben. De VOG toont aan dat een medewerker geen strafbare feiten heeft gepleegd waardoor hij niet met kinderen mag werken. Ballie's Kinderopvang accepteert alleen medewerkers die een VOG kunnen voorleggen. De VOG's zijn toegevoegd in het systeem van de overheid, die het mogelijk maakt om continue screening te doen.

7. De Oudercommissie

Een goede communicatie is bij Ballie's kinderopvang en gezinsondersteuning een eerste vereiste. Het belang van het kind is gebaat bij goed overleg tussen ouders en groepsleiding. Voor BSO Ballie's is het van belang te weten hoe bepaalde beleidsvoorstellen op de ouders overkomen. Beleid dat gedragen wordt door alle betrokkenen heeft niet alleen een breed draagvlak, maar ook de meeste kans van slagen. Daarbij moet echter onderkend worden dat het bedrijf BSO Ballie's en de ouders op enkele punten wellicht vanuit verschillende belangen naar een situatie kijken. BSO Ballie's zoekt naar een balans met enerzijds pedagogische belangen en anderzijds bedrijfseconomische belangen. Een goede communicatie biedt hierin mogelijkheden voor oplossingen.

De communicatie tussen ouders en organisatie is onder meer geregeld door het instellen van een oudercommissie, waarvoor BSO Ballie's actief ouders benadert om ze uit te nodigen deel te nemen in de oudercommissie.

8. Wenprocedure

Ouders worden met hun kinderen uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek bij BSO Ballie's. Tijdens het kennismakingsgesprek wordt nader kennis gemaakt met de ouders en wordt gevraagd naar bijzonderheden over het kind. Het kind zelf kan kennis maken met de ruimte en het speelgoed wat er aanwezig is. De leidster betreft het kind ook bij het gesprek door vragen te stellen wat hij of zij leuk vindt om te doen en bijvoorbeeld hoe het op school is.

We zien in het kennismaken van de kinderen een aantal fases naar voren komen:

1. Fase van kennismaking

Het kind komt met de ouders kennismaken bij BSO Ballie's en ziet /verkent de ruimte.

2. Fase van elkaar leren kennen

De leidster zet zich in om het kind te leren kennen en het kind vertrouwd te maken met de leidsters, de kinderen, de ruimte en de omgang onderling.

3. Fase van nabijheid

De leidster, die kennis heeft gemaakt met de ouders en het kind, haalt het kind op uit school, zit naast het kind aan tafel, gaat mee naar het toilet, introduceert het kind bij de andere kinderen en kijkt samen met het kind wat hij/zij wil gaan spelen.

4. Fase van terugtrekken door leidster

Zodra door de leidsters gezien wordt, dat het goed gaat met het kind, het kind legt contacten en speelt met andere kinderen, laten we het kind los. De leidster is op dat moment meer op een afstand aanwezig en vraagt regelmatig aan het kind hoe het met het kind gaat.

5. Fase van gewenning

Het kind is gewend aan de omgeving bij BSO Ballie's en speelt met andere kinderen. De leidster checkt bij ouders hoe het met het kind gaat.

9. Leeftijd en Spel(en)

Spelen speelt een belangrijke rol in de persoonlijkheidsontwikkeling van een kind. Het heeft invloed op de volgende ontwikkelingsgebieden van het kind:

- Cognitief ontwikkelingsgebied
- Sociaal ontwikkelingsgebied
- Motorisch ontwikkelingsgebied
- Emotioneel ontwikkelingsgebied

Door klimmen, klauteren, rondrennen etc. wordt de grove motoriek van het kind ontwikkeld. Door knutselen, tekenen, bouwen etc. ontwikkeld het kind zijn fijne motoriek.

Vanaf ongeveer 4 jaar zien we dat kinderen elkaar echt gaan opzoeken om te spelen. Op deze leeftijd ontwikkelen de kinderen ook steeds meer spel waarbij ze eigenlijk iemand anders nodig hebben, bijv. bij het spelen van een gezelschapsspel.

4-jarige beginnen steeds beter te beseffen dat het kind met wie ze spelen gevoelens en wensen heeft en dat hier bij het spelen rekening mee moet worden gehouden.

Zo rond het zesde/zevende jaar gaat het samen spelen de kinderen gemakkelijker af, alhoewel opgemerkt kan worden dat het per kind verschillend is. Kinderen zijn in deze leeftijdscategorie minder op zichzelf gericht, gaan elkaar beter begrijpen en houden meer en proberen meer rekening te houden met elkaar. Kinderen van deze leeftijd overleggen over wat zij gaan spelen, stemmen elkaars wensen op elkaar af en vaak zien we dat er spelregels geïntroduceerd worden. Op deze leeftijd zien we ook vaker dat kinderen wat meer in een groepje gaan spelen.

Om de ontwikkelingsgebieden van de kinderen te stimuleren, hebben wij, bij BSO Ballie's, speelgoed wat het kind uitnodigt, prikkelt en stimuleert om te spelen. Dit speelgoed bevindt zich zowel binnen als buiten en is leeftijdsgerelateerd.

Een kind heeft aanknopingspunten nodig om ergens mee te kunnen spelen. Kinderen kunnen niet zonder begeleiding van een volwassene. Dat betekent niet dat kinderen voortdurend samen met een volwassene moeten spelen, maar dat zij wel voorwaarden scheppen voor een kind. Een van de voorwaarden is het kind vertrouwen te geven in zijn eigen kunnen, zo ontwikkelt het kind ook zelfvertrouwen.

Het leren samen spelen en delen is een ontwikkelingsproces voor kinderen. Wij, als BSO Ballie's vinden het belangrijk dat kinderen met elkaar spelen en delen. We observeren de kinderen hiervoor en we spelen samen met de kinderen om het samenspelen te bevorderen.

Spel is leuk, maar ook erg belangrijk voor kinderen. Het is belangrijk voor de ontwikkeling op alle ontwikkelingsgebieden (zoals hierboven beschreven staan). Spel is ook belangrijk, juist omdat het ook ontspanning biedt. Daarom vinden wij de vrijheid in het spel erg belangrijk. We proberen zoveel mogelijk de kinderen te volgen in hun eigen interesse. Daarbij vinden we het ook belangrijk om kinderen te laten spelen met natuurlijk materiaal, waarbij zij hun eigen fantasie kunnen en mogen gebruiken, bijv. stokken, stenen, schelpen. Aan dit materiaal kunnen kinderen zelf betekenis en vorm geven (bijv. een steen is een koekje).

10. Binnenspelen

Bij BSO Ballie's hebben we diverse soorten binnenspeelgoed. Van het bouwen van lego tot het knutselen en van het lezen van boekjes tot het gezamenlijk doen van een spel.

Daarnaast betrekken we het kind bij het dagelijkse leven, dit is namelijk een grote stimulans bij het spelen. Spelen is namelijk ook: het nadoen van grote mensen. Bij BSO Ballie's krijgen kinderen daarom de mogelijkheid om de leidsters/medewerkers te helpen bij het klaarmaken van fruit, het bakken en koken.

11. Buitenspelen

Bij BSO Ballie's stimuleren we het buiten spelen, omdat we vinden dat buitenspelen gezond en goed is voor de kinderen. Vrij buiten spelen is een onmisbaar onderdeel in de ontwikkeling van kinderen, het bevordert de ontwikkelingsgebieden, zoals genoemd onder het kopje spelen en het nodigt uit tot fysieke spelletjes (bijv. rennen, gooien, springen, klimmen).

Daarbij is buiten spelen belangrijk voor de gezondheid en het gewicht van het kind. Eén op de zeven kinderen is te zwaar. De oorzaak hiervan is gebrek aan beweging en ongezond eten. Minder beweging betekent dat er minder gelegenheid is om motorische vaardigheden te verwerven en te oefenen. Zo ontstaat er een vicieuze cirkel: minder bewegen leidt tot minder goed bewegen, wat weer leidt tot faalangst op dit terrein en nog minder bewegen. BSO Ballie's wil aandacht geven aan dit fenomeen, door kinderen van een goede maaltijd te voorzien en zo min mogelijk snoep en koek aan te bieden tijdens de tijden dat zij bij BSO Ballie's verblijven.

Nog een belangrijk onderdeel van buitenspelen is, dat kinderen hun energie kwijt kunnen, verder ontwikkelen ze een goede motoriek en gevoel voor evenwicht.

Buitenspelen is van grote invloed op het zelfvertrouwen van kinderen, bijv. klimmen in een boom omdat kinderen zien dat hun vriendje dat ook doet. Doordat een kind zelfvertrouwen opbouwt, kan een kind de 'grote' wereld om hem heen gemakkelijker tegemoet treden.

Wat we bij BSO Ballie's heel belangrijk vinden tijdens het buitenspelen, dat de kinderen oog en respect krijgen voor de natuur; dat ze beestjes vinden en hier interesse voor hebben, dat ze de vogels horen en dat ze, samen met een leidster, in de tuin werken.

Bij kinderen prikkelt de natuur tot verbeelding, bijv. in een boom kan je klimmen, bloemen kun je plukken.

Kortom: Buitenspelen daagt kinderen uit tot creativiteit en het inspelen op onverwachte situaties.

Bij BSO Ballie's hebben we verschillende speelvelden (in de vorm van het grote grasveld naast de kantine, het speelveld voor de kantine, het bos en het grote kunstgrasveld aan de achterkant van de kantine). Wij vinden het belangrijk dat er goed toezicht is vanuit de leidsters. Zodat we de veiligheid voor onze kinderen kunnen garanderen. Dat betekent dat er altijd een leidster met de kinderen mee naar buiten gaat. De kinderen mogen zelfstandig naar het bos of het kunstgrasveld, mits zij dit aangeven bij een leidster en de ouder hiervoor toestemming heeft gegeven middels het invullen van het zelfstandigheidsformulier.

Wij streven ernaar dat de kinderen bij BSO Ballie's een evenwicht vinden tussen zich vertrouwd en veilig voelen buiten en een plek waar zij ongestoord kunnen spelen en hun fantasie de vrije loop mogen laten gaan.

12. Rust- en activiteiten

Er is een aparte ruimte (kleedkamer) die is ingericht als leeshoek. Er zijn kleden en zachte kussens aanwezig. We streven ernaar dat de kinderen in deze hoek hun rust kunnen nemen. Als een leidster ziet dat een kind vermoeid is, biedt zij het kind aan een rustige activiteit te ondernemen, zoals een boekje in de leeshoek voor te lezen.

Ook kunnen de kinderen zich terugtrekken in de kleedkamer waar zij bijvoorbeeld met de Kapla kunnen spelen of zelf een boekje kunnen lezen.

Doordat in de ruimte veel akoestiek is, is het soms lastig voor kinderen om, buiten de leeshoek hun rust te zoeken binnen de ruimte. We hebben de volgende maatregelen hiervoor genomen: regenprogramma's bedenken om bij regendagen de kinderen intensiever te begeleiden en is er een regel dat er door de kinderen in de binnenruimte niet gerend en niet gegild mag worden, kinderen worden hierin gecorrigeerd en zo mogelijk gestimuleerd om mee te gaan naar buiten, waar hen een activiteit wordt aangeboden.

13. Ruimte en activiteiten

BSO Ballie's kinderopvang en gezinsondersteuning voldoet aan alle eisen die door onder andere de GGD en de Brandweer gesteld worden en voldoet aan de eisen die voortvloeien uit de Wet kinderopvang.

De volgende aspecten vindt BSO Ballie's belangrijk:

- De ruimte en de activiteiten bieden voldoende mogelijkheden voor alle leeftijden en de verschillende behoeften van de kinderen;
- De ruimte biedt voldoende uitdaging, maar ook rust;
- De ruimte en de activiteiten zijn uitnodigend;
- De ruimte heeft een huiselijke sfeer;
- De buitenruimte moet veilig zijn en voldoende uitdaging bieden. BSO Ballie's maakt alleen gebruik van goed gecertificeerd kinderspeeltoestellen en speelgoed.
- Het avondeten wordt verzorgd door een professioneel bedrijf waar de koks speciaal op kinderen afgestemde richtlijnen hanteren, zoals het verantwoord gebruik van suiker en spaarzaam gebruik van specerijen.
- BSO Ballie's draagt zorg voor het naleven van de HACCP richtlijnen, welke zijn vastgelegd in de Nederlandse wet- en regelgeving

14. Verjaardagen & Feesten

We besteden aandacht aan de verjaardagen van de kinderen, dit doen we door de kinderen een kaartje te sturen en door te zingen voor de kinderen als zij een dag (of een paar dagen) erna bij BSO Ballie's komen. Ouders mogen zelf kiezen of zij hun kinderen laten trakteren ter ere van hun verjaardag.

Naast het volgen van de seizoenen, besteden we actief aandacht aan de volgende feesten:

- Valentijn
- Pasen
- Koninginnedag
- Moederdag
- Vaderdag
- Sinterklaas
- Kerst

Dit doen we door middel van het versieren van de ruimte, het maken van knutselwerkjes en het organiseren van activiteiten binnen en buiten de ruimte.

15. Extra opvang en ruildagen

Het is mogelijk dat ouders extra opvang wensen of eenmalig liever een vaste opvangdag willen ruilen. Dit gaat altijd in overleg met de teamleidster. Zij kan dan direct aangeven of het mogelijk is. Er moet namelijk rekening worden gehouden met een grootte van de groep en het aantal leidsters. In geval van een ruildag houden we de regel aan dat binnen 4 weken moet plaatsvinden als de oorspronkelijke opvangdag.

16. Privacystatement

BSO Ballie's respecteert uw privacy. Wij waarderen het vertrouwen dat u heeft in ons bedrijf en informeren u graag over de veiligheid en privacy van uw persoonlijke gegevens.

Wij volgen de Wet AVG. De Wet AVG staat voor Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het draait in de wet om het beter beschermen van de privacy van personen.

Wij zullen uw persoonsgegevens niet verkopen aan derden. Wij gebruiken de door u verstrekte gegevens om:

- Een contract voor plaatsing van uw kind aan te maken
- Versturen van de factureren en automatische incasso uit te laten voeren
- Uw kind de best mogelijke zorg te geven
- U te informeren over de organisatie en activiteiten
- Aan onze verplichtingen te voldoen die de wet ons oplegt (o.a. het doorgeven van uw persoons- en contractgegevens aan de Belastingdienst)

De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan nodig voor het doel waarvoor het is verzameld en verwerkt. Of zolang het nodig is voor het naleven van wetten en regelgeving.

U heeft recht op inzage van uw gegevens. U dient hiervoor een schriftelijk verzoek in te dienen, als er voldoende zekerheid is dat u bent wie u zegt, worden de gegevens aan u verstrekt. U kunt uw persoonlijke gegevens te allen tijde wijzigen of wissen.

Onze systemen en programma's zijn adequaat beveiligd. Wij hebben beheersprocedures om de informatie nauwkeuring, actueel en compleet te houden en om onbevoegden binnen en buiten onze organisatie geen toegang te verlenen tot uw persoonsgegevens.

Nawoord

Er is veel aandacht besteed om het pedagogisch beleidsplan op papier te zetten en te verwoorden wat wij met BSO Ballie's kinderopvang en gezinsondersteuning nastreven. Een maatschappelijk belangrijke organisatie gericht op kinderen waar zij zich 'bijna-thuis' voelen en van hun vrije tijd genieten. We willen dit graag met zorg en aandacht blijven nastreven.

Zoals ook in het voorwoord is genoemd, biedt dit beleidsplan grove kaders die richting geven aan het concrete handelen in de dagelijkse praktijk. Het kan niet anders zijn dan dat er sprake is van een intentie; de dagelijkse praktijk vraagt om aanpassingen aan de specifieke situatie van een bepaald moment.

Dit pedagogisch beleidsplan wordt nader uitgewerkt in ons praktische ABC werkplan en in een pedagogisch kwaliteitsboek. Hierin staat beschreven hoe er concreet gewerkt wordt op basis van het pedagogisch beleidsplan. Dat geeft leiders richting en houvast bij hun werk en biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt.

Indien gewenst kunt u het pedagogisch werkboek inzien op de locatie van BSO Ballie's.

Marjon Bal

Directrice Ballie's kinderopvang en gezinsondersteuning

Ons team is bereikbaar via het telefoonnummer 06-48196317

Of via ons email adres bsoteam@ballies.nl